

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et Exercitiis Accommodatæ Libri IV

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

Contr. I. Vtrum Angeli acceperint Gratiam sanctificantem ex prævia
dispositione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

tamen non nisi absurdè exigeretur. Sicut ergo homines possunt ex certis causis nolle alteri manifestare suam mentem, summâ certitudine tunc possibile, sic nec Angelis poterunt deesse causæ, non manifestandi evidenter suam scientiam, aut mentem. Posset v.g. Michaël nolle Gabrielem esse sibi parem in cognitione & certitudine hujus veritatis: posset velle explorare, quâ reverentiâ erga se suamque veracitatem afficeretur Gabriel. posset denique velle esse securus, de non derivanda certitudine objecti ad aliorum notitiam.

930. Objic: 2. Volitio illa, quâ vellet Michaël decipere, haberet intrinsecum respectum ad deceptionem, vel tanquam ad motivum alliciens, vel saltem ut absterrens: ergo si Gabriel hanc volitionem intuitivè videret, hoc ipso cognosceret. animum decipiendi: ergo non crederet. R. Angelum loquentem posse velle manifestare unam formalitatem illius desiderij, & aliam occultare.

CAPVT IV.

DE VIA ANGELORVM QVOD AD STATVM GRATIÆ ET MERITI.

CONTROVERSI A I.

Utrum Angeli acceperint Gratiâ sanctificantem ex prævia dispositione.

931. **S**upponendum est, Angelos statim in primo instanti suæ creationis fuisse præditos gratiâ sanctificante, ut cum S. Thoma tradunt communiter Doctores. Questio tamen est, an eam acceperint sine vlla supernaturali & libera dispositione per actum fidei & Charitatis, sicut infantes accipiunt in baptismo, vel potius, an aliqua hujusmodi dispositio, tanquam meritum de congruo, præcesserit.

932. Prima sententia negat intervenisse hujusmodi dispositionem præviam. Ita Sotus, Molina, Arriaga.

Dicendum tamen est cum reliquis Theologis, defecto præcessisse, per modum meriti de congruo & dispositionis, actum supernaturalem, & quidem Charitatis Dei super omnia, quia gratia non confertur defecto extra sacramentum, nisi per actum Charitatis.

933. Probatur Conclusio primò, à paritate. Homini adulto nunquam datur gratia sanctificans sine prævia libera dispositione, ne quidem per baptismum aut sacramentum Pœnitentiæ: atqui Angeli in primo creationis instanti fuerunt adulti, habentes nimirum plenum usum rationis: ergo censendum est, hanc divinâ ordinatione etiam Angelos fuisse comprehensos. Alioquin cur Christus non contulit hanc prærogativam Baptismo respectu adultorum, sicut contulit respectu infantium, cum sit sacramentum regenerationis?

934. Probatur. 2. Ratione à priori: quia per gratiam sanctificantem assumitur Angelus & homo in Amicum Dei, & illi quasi vinculo desponsationis obligatur, Os. 2. Sed talis Assumptio & desponsatio non debet fieri nisi cum libero consensu illius, qui sic assumitur, si habeat liberum arbitrium: ergo &c.

935. Confirmatur. Quia sicut est perfectior modus acquirendi gloriam per merita, quàm sine meritis, ita etiam erit perfectior modus acquirendi gratiam & amicitiam Dei per merita, quàm sine meritis: & quidem non solum est perfectior modus ex parte accipientis, sed etiam ex parte Dei offerentis: nam perfectius est, non inire amicitiam nisi cum promerente, quàm suam amicitiam obtrudere non ambiendi.

936. Objic: 1. Humanitas Christi non accepit Gratiâ ex propria dispositione, & tamen fuit sanctificata modo perfectissimo: ergo sanctificari per merita non est modus perfectissimus. R. Distinguendo consequens: non est modus perfectissimus respectu suppositi non habentis sanctitatem substantialem, cui debeatur sanctitas accidentalis, nego consequentiam: respectu suppositi habentis sanctitatem substantialem, & exinde sanctitatem accidentalem debitam, concedo consequens. Itaque Humanitati non debetur operatio antequam subsistat: subsistit autem Humanitas Christi per Verbum, quæ est ipsius Sanctitas substantialis: Vnioni verò hypostaticæ debetur Gratia sanctificans, quæ est sanctitas accidentalis:

cidentalis: ergo Christo debebatur hæc sanctitas ab intrinseco, & magis ab intrinseco, quam si præcisè ob merita debita fuisset.

937. Jam verò Angeli nullum habent hujusmodi substantiale Jus ad gratiam: ergo si illis gratia sanctificans fuisset data sine omnibus meritis, habuissent illam penitus ab extrinseco: perfectius autem est habere saltem aliquatenus ab intrinseco, nempe per merita de congruo, habentia aliquam proportionem cum tali præmio: ergo adest ratio, cur Angeli, non item humanitas Christi, debebant Gratiam habere per merita.

938. Objic. 2. Actus supernaturales exiunt ex natura sua procedere ab habitibus supernaturalibus, & hi habitus supponunt gratiam sanctificantem tanquam radicem: ergo connaturalius erat Gratiam esse causam actuum omnium supernaturalium, quam actus esse causam gratiæ. R. Concedendo totum. Non enim dicimus, quòd physicè considerando deberet actus præcedere habitum; sed habitus deberet præcedere actum: fatemur ergo, hunc ordinem physicum non fuisse à Deo observatum, ex rationibus moralibus prævalentibus, quæ jam sunt indicatæ. Accedit, quòd in plurimis alijs casibus erat ordo physicus negligendus in supernaturalibus, ob rationes morales, ut patet in justificatione adultorum, per actum Charitatis, qui tunc non procedit ex habitu, quamvis exigat ab illo procedere; nempe quia hoc erat & Deo & hominibus gloriosius: quæ ratio habet etiam locum in prima sanctificatione Angelorum.

CONTROVERSIA II.

Utrum in collatione Auxiliorum & Gratia, fuerit observata proportio cum inequalitate Naturæ Angelicæ.

939. Affirmat D. Thomas 1. 2. a. 6. & cum eo Theologi, ut Vasquez d. 228. c. 2. dicat, se neminem legisse qui contrarium teneret. Opponit se tamen Arriaga, qui asserit, se vix posse dubitare de Falsitate hujus sententiæ. Moderatius loquitur Derkennius, Negativam sententiam videri probabiliorē, spectatis rationibus, & conclusa auctoritate.

940. Dicendum tamen est, Angelos inequalem Sanctitatem consecutos esse secundum inequalitatem Naturarum. Probatur primò auctoritate Patrum, & imprimis S. Basilij lib. de Spiritu S. c. 16. quem fatentur adversarij, stare apertè pro nostra sententia. Neque Celorum, inquit, virtutes suapte naturâ sanctæ sunt, sed juxta portionem quâ se invicem superant, à Spiritu S. habent sanctificationis mensuram.

941. S. Damascenus lib. 2. c. 3. Per Verbum omnes Angeli creati sunt, ac per Spiritus Sancti sanctificationem omnes perfectionis numeros acceperunt, ita tamen, ut pro sua quisque dignitate & classe luminis gratiaque participes sint.

942. S. Dionysius lib. de Cælesti Hierarchia, ut refert Suarez & Moncaus, tradit, Angelos perfectiores in Natura propinquiores esse Deo, tum in officio, tum in splendoribus Gloriæ & Gratia; quod ait se à S. Paulo præceptore didicisse.

943. Probatur. 2. Afferendo congruam rationem; & quidem duo probanda sunt: primum, quòd Angelorum auxilia supernaturalia, quoad suam intrinsecam perfectionem, fuerint inequalia, pro inequalitate naturali Angelorum. Secundum, quòd illis auxilijs, cum eadem inequalitate cooperati sint: Unde consequens erit, quòd etiam inequalem gratiam sanctificantem acceperint.

944. Primum sic suadet. Gratia accommodat se Naturæ, per se loquendo, & secluso speciali privilegio, ut habet non solum communis sensus, sed etiam experientia. Nam homo elevatur ad actus supernaturales intellectus & Voluntatis, similes omnino in modo representandi actibus naturalibus, quos elicit solet. Unde qui sunt perspicacioris ingenij, & majori scientiæ naturali præditi, copiosioribusque ac clarioribus speciebus instructi, illuminantur clarioribus actibus supernaturalibus, nisi per accedens ponatur impedimentum, seu morale seu naturale, peccatum, vel perversus usus sensuum. Quod si alicui plus conceditur, ut multis sanctis concessum creditur, est beneficium singulare, & miraculum distinctum à miraculo generali elevationis; miracula autem non sunt præsumenda: ergo idem de Angelis dicendum.

945. Secundum etiam suadet. Si enim Angeli non fuissent illis auxilijs toto conatu cooperati, vel hoc factum esset ex aliquo timore defatigationis; (& hoc ineptè diceretur de Angelis) vel ex eo, quòd maluerint se vehementius impendere alteri objecto creato, cum qua vehementia non potuerit conjungi adequata cooperatio cum auxilijs supernaturalibus, moventibus ad amorem Dei: hoc autem non videtur esse verum. Nam imprimis amores objectorum simul cognoscibilia, non sunt impossibiles secundum totam intensionem: natura enim per cognitiones intendit amores: ergo non facit impossibiles cognitiones, nisi etiam faciat impossibiles amores: ergo Angeli poterant unum cum pleno amore Dei conjungere quemcumque amorem licitum creaturarum, quas simul cognoverunt. Verum, demus esse impossibiles amores, v. g. amorem sui ut 4. cum amore Dei ut